

Na celowniku Centralnego Biura Śledczego

Centralne Biuro Śledcze funkcjonuje już od 10 lat skutecznie zwalczając przestępczość kryminalną, ekonomiczną, narkotykową, nierzadko o międzynarodowym charakterze. Do zadań tego Biura Komendy Głównej Policji należy także rozpoznawanie i zwalczanie terroru kryminalnego i terroryzmu. Podstawowe zadania CBS to po pierwsze likwidacja działających na terenie naszego kraju grup przestępczych, a po drugie niedopuszczenie do odrodzenia się grup rozbitych w przeszłości, których członkowie czasami nawet po latach, po opuszczeniu zakładów karnych, starają się powrócić na drogę przestępstwa.

Skuteczna walka ze zorganizowaną przestępczością to odpowiednie struktury, fachowi ludzie i doskonale rozpoznanie. To wszystko przełożyło się na konkretne, wymierne efekty procesowe pracy CBS w 2009 roku. Łącznie rozbito 155 polskich i międzynarodowych grup przestępczych, zatrzymując blisko 3459 osób. 5 141 osobom postawiono 15 572 zarzuty karne, w tym:

- 1 657 osobom o udział w zorganizowanej grupie przestępczej (1 676 zarzutów),
- 179 osobom – kierowanie grupą przestępczą (184 zarzuty).

Zainteresowaniem objęto 5 118 osób działających w 500 grupach przestępczych - w 448 grupach polskich i 38 międzynarodowych. Zidentyfikowano 402 liderów kierujących polskimi grupami przestępczymi oraz 53 liderów innych grup. Przede wszystkim skoncentrowano się na walce z grupami o charakterze narkotykowym i ekonomicznym, gdyż te dwa nurty przestępczości w ciągu ostatnich kilku lat wypierają zorganizowaną przestępczość o charakterze kryminalnym. I tak w 2009 roku w zainteresowaniu CBS pozostawało 167 grup narkotykowych, 164 grupy ekonomiczne, 107 grup kryminalnych i 62 grupy o charakterze multiprzestępczym.

To co bardzo dotkliwie uderza w przestępców, to pozbawianie ich dochodów i mienia uzyskanych z łamania prawa. W ubiegłym roku CBS łącznie zabezpieczyło mienie o wartości prawie 172 mln zł a odzyskało o wartości ponad 28 mln zł. To stanowiło prawie 33 % mienia zabezpieczonego przez jednostki w całym kraju.

Dużym obszarem działań CBS jest walka z przestępczością narkotykową. We współczesnym świecie nie ma państwa, w którym nie byłoby narkotyków a rolą Policji jest ograniczenie dostępności, produkcji, handlu i dystrybucji tego rodzaju specyfików. Konsekwentnie walcząc z przestępczością narkotykową funkcjonariusze CBS zlikwidowali 8 laboratoriów narkotyków syntetycznych oraz 33 plantacje konopi indyjskich, łącznie odebrali przestępcom ponad 917 kg narkotyków, w tym:

- 280,4 kg amfetaminy,
- 6,7 kg haszyszu,
- 7,1 kg heroiny,
- 113,7 kg kokainy,
- 606,6 kg marihuany,
- ponad 144,5 tys. sztuk ekstazy,
- 13 sztuk LSD,
- 80 litrów BMK.

Jak już wspomniano powyżej drugim, bardzo angażującym policjantów CBS zagadnieniem, jest zwalczanie zorganizowanej przestępczości ekonomicznej. Chodzi tu przede wszystkim o:

- zwalczanie grup przestępczych działających w sektorze wyrobów tytoniowych
- zwalczanie zorganizowanych grup przestępczych, których działalność wymierzona jest w interesy majątkowe Skarbu Państwa z tytułu wyłudzeń podatkowych
- zwalczanie przestępstw na rynku kapitałowym
- pranie pieniędzy
- zwalczanie przestępczości zorganizowanej związanej z obrotem paliwami płynnymi
- zwalczanie przestępczości zorganizowanej związanej z obrotem alkoholem
- nieprawidłowości na rynku automatów do gier

Ocenia się, że duża część nielegalnych środków finansowych pochodzi z przestępstw popełnianych w obrocie finansowo – handlowym, naruszającym jednocześnie przepisy podatkowe: wyłudzenia VAT, akcyzy oraz w mniejszym zakresie podatku dochodowego. Nielegalnie zdobyte środki finansowe lokowane są zarówno w kraju, jak i za granicą. Przeznacza się je m.in. na zakup nieruchomości, papierów wartościowych, luksusowych samochodów, jachtów, samolotów, dzieł sztuki itp. oraz wykorzystuje w legalnych przedsiębiorstwach gospodarczych.

W 2009 roku funkcjonariusze CBS zlikwidowali dwie nielegalne fabryki papierosów. Policjanci zabezpieczyli ponad 55 mln sztuk papierosów i ponad 34 tony krajanki tytoniowej pochodzących z przemytu i zlikwidowanych nielegalnie działających fabryk. Zabezpieczono także ponad 79 tys. litrów spirytusu.

Obserwuje się wzrost liczby przestępstw wykorzystujących różnicowanie stawek podatku VAT w obrocie gospodarczym między krajami UE, jak i krajami spoza Unii, tzw. "przestępstw karuzelowych", które powodują ogromne straty budżetowe. Do najważniejszych typów oszustw podatkowych należą oszustwa określane jako: „znikający podatnik”, „karuzela podatkowa”.

Jednym z nowych obszarów zainteresowania CBS jest rynek automatów o niskich wygranych. Powszechny dostęp do tych automatów umożliwiających grę na stacjach benzynowych, w pubach, kawiarniach czy sklepach osiedlowych spowodował rozkwit rynku tzw. niskiego hazardu.

W ramach jednej ze spraw prowadzonych przez CBS KGP zabezpieczono blisko 300 automatów do gier na terenie całego kraju, które były zarejestrowane jako automaty do gier o niskich wygranych. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na nieprzestrzeganiu ustawowych ograniczeń w tego typu grach, dotyczących wygranych (nie może być wyższa niż 15 euro) i maksymalnej stawki za udział w jednej grze (nie może być wyższa niż 0,07 euro)

Innym równie ważnym obszarem działania CBS jest walka z handlem i przemytem ludźmi. W 2009 roku w zakresie handlu ludźmi odnotowano nieznaczny spadek zdarzeń dotyczących tego rodzaju przestępczości w porównaniu z rokiem 2008. W okresie sprawozdawczym prowadzono 14 spraw (16 – w 2008 roku), w trakcie których przedstawiono 43 zarzuty (226 –

w 2008 roku) 11 podejrzanych (105 – w 2008 roku). Zauważalny spadek liczby zarzutów i liczby podejrzanych w sprawach handlu ludźmi w 2009 roku świadczy o zneutralizowaniu przez CBS KGP wielu grup przestępczych w latach 2007 – 2008. Nielegalny rynek usług seksualnych wciąż funkcjonuje w podobny sposób – wykorzystuje proceder handlu ludźmi. Sprzyjają temu różnice ekonomiczne i ustrojowe między słabo rozwiniętymi państwami Europy Wschodniej i Azji a krajami Europy Zachodniej.

W roku 2009 rozwinął się nowy system zwalczania fałszerstw pieniędzy na terenie RP. W strukturze Wydziału dz. ZPK CBS KGP powołano Zespół do Zwalczania Fałszerstw Pieniędzy. W wyniku wprowadzenia rozwiązań systemowych, takich jak: krajowa i międzynarodowa koordynacja z zakresu zwalczania fałszerstw pieniędzy, oraz dzięki międzynarodowej wymianie informacji kryminalnych w 2009 roku uzyskano znaczącą poprawę rozpoznania środowisk przestępczych związanych z fałszerstwami środków płatniczych. Wynikiem tego jest zatrzymanie przed wprowadzeniem do obiegu znaczących ilości fałszyfikatów banknotów waluty polskiej oraz banknotów waluty euro większych niż wykazywane przez statystyki NBP w roku poprzednim (wśród banknotów o nominale 100 zł nastąpił wzrost o 60 %, natomiast wśród fałszyfikatów waluty euro wzrost wyniósł 110 %). Należy podkreślić, że zatrzymania fałszywych pieniędzy następowały na etapie produkcji, jeszcze przed ich dystrybucją i wprowadzeniem do obiegu.

Funkcjonariusze CBS realizują także zadania w zakresie zwalczania zagrożeń terrorem kryminalnym, terroryzmem oraz przestępstw z użyciem materiałów wybuchowych. CBS jest jednostką koordynującą czynności operacyjno – rozpoznawcze jednostek Policji w całym kraju w zakresie zbierania i weryfikacji informacji o osobach i zdarzeniach mających bezpośredni lub pośredni związek z tymi zagrożeniami.

W 2009 roku odnotowano 42 przypadki eksplozji spowodowanych użyciem materiałów i urządzeń wybuchowych, z których 14 nosiło cechy aktów terroru kryminalnego. Ujawniono i rozbrojono pod różnymi obiektami 20 urządzeń wybuchowych. Ujawniono także 7 atrap. Śmierć w wyniku eksplozji poniosło 11 osób. W 4 przypadkach śmierć spowodowana była manipulowaniem przy niewybuchach i niewypałach, w 5 – konstruowaniem urządzeń wybuchowych, w 2 – działaniami samobójczymi. W eksplozjach ranne zostały 23 osoby (2 – zamachy, 5 – prób detonacji, 11 – wytwarzanie i odzyskiwanie materiałów wybuchowych, 2 – konstruowania urządzeń wybuchowych, 3 – nieszczęśliwego zbiegu okoliczności). Zatrzymano 382 podejrzanych o działania przestępcze mające związek z materiałami i urządzeniami wybuchowymi.

Policjanci CBS zabezpieczyli ponad 8,7 tony różnego rodzaju materiałów wybuchowych (najwięcej trotylu – prawie 8,5 tony) oraz 29 samodziiałowych urządzeń wybuchowych. Zabezpieczono także m.in. 847 szt. granatów, prawie 5 tys. zapalników, detonatorów, spłonek i ponad 41,5 kg prochu czarnego.

Odebrano przestępcom 1 392 różnego rodzaju niewybuchy, niewypały i **50,7 tys.** szt. innej amunicji, które mogły posłużyć im do odzyskiwania materiałów wybuchowych. Zabezpieczono także 427 sztuk broni palnej.

Odnutowano 639 fałszywych powiadomień o podłożeniu urządzeń wybuchowych, a w ponad 41% przypadków zatrzymano sprawców (266 osób).